

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 1 zadávací dokumentace – Slovník pojmů

Slovník pojmů

Audit (Audit)

Nezávislé odborné hodnocení zaměřené na přezkoumání a vyhodnocení činností organizace a jejích výsledků. Nejběžnějšími audity jsou finanční audit, provozní audit, audit ICT, audit shody a audit řízení.

Lze rozlišit úrovně auditu:

- interní audit – prováděný nezávislým útvarům organizace, který se kromě provádění kontroly v souladu s předpisy může podílet rovněž na kontrole efektivity interního řízení organizace,
- externí audit – prováděný nezávislým, k auditu oprávněným orgánem. Je třeba rozlišovat mezi interním auditem a interní kontrolou, která je prováděna vedoucími zaměstnanci organizace.

CAF (Common Assessment Framework)

Společný hodnoticí rámec. Vychází z Modelu excelence EFQM a jeho výhodou je existence modifikace pro implementaci do škol. Vytvořila ho Evropská nadace pro management kvality.

Aplikace metody není vázána licenční smlouvou a lze ji zavádět i bez účasti placených konzultantů. Pro docílení kvalitních a trvalých výstupů je však třeba externí hodnotitel. Výstupem není certifikát, ale vlastní zlepšení fungování organizace.

E-learningové studium (e-learning)

Vzdělávací proces využívající informační a komunikační technologie k realizaci kurzů, k distribuci studijního obsahu, komunikaci mezi studenty a pedagogy a k řízení studia.

Patří k němu neodmyslitelně tutor (tedy učitel a konzultant v jednom) a společenství ostatních studentů.

Výhody studia formou e-learningu:

- nezávislost na místě a čase,
- možnost výběru osobního tempa a postupu,
- významná individualizace studia, mnohem více interakcí mezi tutorem a studentem,
- společenství studentů jako prostředí spolupráce a sdílení zkušeností,
- cílení výuky do praxe, „learning by doing“, tedy „učíme se vlastní praxí“,
- možnost využití multimédií, tudíž lze působit na studenty s odlišným způsobem vnímání,
- možnost mapovat celý vzdělávací proces, sledovat jeho průběh, obtížné prvky programu a celkový efekt výuky, a reagovat tak pružně na potřeby studentů.

E-learningový modul

E-learningový je součástí online systému OLINA. Modul slouží k zvyšování úrovně klíčových kompetencí pracovníků prostřednictvím 8 e-learningových vzdělávacích programů zaměřených na jednotlivé kompetence (Efektivní komunikace a prezentace, Plánování a organizace práce, Projektové řízení, Řešení problémů, Řízení lidských zdrojů, Strategické řízení, Vedení lidí, Vyhledávání a zajištění finančních zdrojů - fundraising).

Hodnoticí modul

Hodnoticí modul je součástí online systému OLINA. Hodnoticí modul je zaměřen na sebehodnocení organizace jako celku. Hodnoticí modul nabízí možnost provedení sebehodnocení pomocí tří nástrojů (Procesní analýza, model CAF, Interní audit) upravených na míru organizacím poskytujícím zájmové a neformální vzdělávání.

Implementační příručka

Metodický materiál popisující systém kroků evaluace organizací prostřednictvím online systému OLINA.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Klíčové kompetence

Souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti. V rámci projektu zahrnujeme do pojmu klíčové kompetence i odborné kompetence. (viz Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání; Metodika pro podporu tvorby ŠVP ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání)

Kompetenční modul

Kompetenční modul je součástí online systému OLINA. Přináší sebehodnocení na úrovni pracovníků organizace. Jeho aplikace umožňují otestování úrovně až 30ti klíčových kompetencí u všech pracovníků, kteří jsou v organizaci zodpovědní za řízení či vykonávání klíčových procesů. Pro měření úrovně kompetencí jsou k dispozici dva typy testů. Prvním typem je Test úrovně kompetence založený na sebehodnocení uživatele. Druhý v pořadí je Test znalostí ověřující skutečnou úroveň znalostí souvisejících s danou kompetencí.

Kvalita

Kvalita je míra naplňování požadavků klientů na služby/činnosti a výstupy poskytovanými organizacemi.

Neformální vzdělávání

Pojmem neformální vzdělávání se v projektu označují, analogicky s Koncepcí státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2007 – 2013, organizované výchovně vzdělávací aktivity probíhající mimo rámec zavedeného oficiálního školského systému (tedy i mimo zájmové vzdělávání), které zájemcům nabízí záměrný rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů, založených na uceleném systému hodnot; tyto aktivity bývají zpravidla dobrovolné.

Vláda České republiky schválila strategický dokument Strategii celoživotního učení České republiky (Usnesení č. 761 ze dne 11. července 2007). Tento dokument mapuje oblast celoživotního učení v ČR a především přichází s návrhy, jak tuto oblast rozvíjet a podporovat. Viz též Usnesení vlády č. 761 ze dne 11. července 2007 o Strategii celoživotního učení České republiky, v níž je neformální vzdělávání definováno obecněji takto: „Neformální vzdělávání, které je zaměřeno na získání vědomostí, dovedností a kompetencí, které mohou respondentovi zlepšit jeho společenské i pracovní uplatnění. Neformální vzdělávání je poskytováno v zařízeních zaměstnavatelů, soukromých vzdělávacích institucích, nestátních neziskových organizacích, ve školských zařízeních a dalších organizacích. Patří sem např. organizované volnočasové aktivity pro děti, mládež a dospělé, kurzy cizích jazyků, počítačové kurzy, rekvalifikační kurzy, ale také krátkodobá školení a přednášky. Nutnou podmínkou pro realizaci tohoto druhu vzdělávání je účast odborného lektora, učitele či proškoleného vedoucího. Nevede k získání stupně vzdělání.“

Nestátní neziskové organizace

Organizace vzniklé podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů (o s. i jejich organizační jednotky) nebo podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo podle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů. Tyto organizace jsou též souhrnně označovány jako nestátní neziskové organizace (NNO).

Online systém OLINA

Nástroj pro sebehodnocení organizací. U jejího zrodu stály organizace i jednotlivci pracující s dětmi a mládeží v České republice, stejně jako experti na procesy, na otázky řízení kvality. Posláním OLINY je nabídnout komplexní podporu při zavádění procesu řízení kvality do organizací neformálního vzdělávání.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Organizace neformálního vzdělávání

Organizacemi neformálního vzdělávání jsou nestátní neziskové organizace dětí a mládeže nebo pracující s dětmi a mládeží, které poskytují neformální vzdělávání podle platné legislativy (uvedené u pojmu Nestátní neziskové organizace).

Organizace poskytující zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání – střediska volného času, školní družiny a školní kluby. Podrobně je zájmové vzdělávání vymezeno ve vyhlášce č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Proces (Process)

Proces je definován jako soubor navazujících činností, které se týkají jednoho předmětu účinnosti. Každá činnost přeměňuje soubor vstupů na výstupy nebo následky, čímž se přidává hodnota.

Rozlišujeme:

- řídicí procesy – procesy pro řízení organizace a podpůrných procesů,
- hlavní procesy – procesy pro poskytování služeb/produktů (např. výchova a vzdělávání),
- podpůrné procesy – procesy zajišťující potřebné zdroje.

Klíčové procesy jsou kterékoli z výše uvedených procesů, které mají pro organizaci největší význam.

Procesní analýza

Základní metoda pro mapování procesů v organizaci. Výstupem je procesní mapa a karty procesů.

Střediska volného času

Střediska volného času (dále SVC) jsou školská zařízení pro zájmové vzdělávání, zřizovaná podle zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon a vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Mají zpravidla právní subjektivitu a příspěvkovou formu hospodaření. SVC zřizují kraje, obce a další zřizovatelé. Posláním těchto zařízení je motivovat, podporovat a vést děti, mládež a dospělé k rozvoji osobnosti, ke klíčovým kompetencím, zejména ke smysluplnému využívání volného času, a to širokou nabídkou aktivit v bezpečném prostředí s profesionálním týmem a v nových trendech. Činnost střediska volného času se uskutečňuje ve více oblastech zájmového vzdělávání, nebo se zaměřuje na konkrétní oblast zájmového vzdělávání. Středisko volného času má tyto typy:

- a) domy dětí a mládeže, které uskutečňují činnost ve více oblastech zájmového vzdělávání,
- b) stanice zájmových činností, které jsou zaměřené na jednu oblast zájmového vzdělávání

Vzdělávací program

Vzdělávací program vymezuje obsah, rozsah a podmínky vzdělávání, stanoví konkrétní cíle vzdělávání, délku, formy, obsah a časový plán vzdělávání, podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání, označení dokladu o ukončení vzdělávání, pokud bude tento doklad vydáván, popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek a podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví.

Workshop

Seminář, pracovní skupina, v níž se volnou diskusí účastníků rozpracovávají daná témata.

Zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání poskytuje podle ustanovení § 111 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Pojem vzdělávání se označuje současné vzdělávání a výchova. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech. Podrobně je zájmové vzdělávání specifikováno ve vyhlášce č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.